

PS-I.431.1.41.2023

**STANOWISKO
ZESPOŁU INSPEKTORÓW**

w sprawie zastrzeżeń złożonych
przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach
do ustaleń zawartych w protokole kontroli kompleksowej
przeprowadzonej 9 listopada 2023 r.

Pismem z 7 lutego 2024 r. (data wpływu do LUW: 7 lutego 2024 r.) Pani Justyna Przedaszek, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach przesłała zastrzeżenia do ustaleń protokołu kontroli kompleksowej przeprowadzonej w jednostce 9 listopada 2023 r. Zastrzeżenia zostały złożone w ustawowym terminie i poddane analizie przez zespół inspektorów kontrolujących Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach, w składzie:

- 1. Sylwia Krasieńska** – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim; numer legitymacji służbowej 17/2022 – kierująca zespołem inspektorów;
- 2. Hanna Piekarska** – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim; numer legitymacji służbowej 18/2022 – członek zespołu.

Po szczegółowej analizie zastrzeżeń stwierdzono, że **znajdują one częściowe uzasadnienie i wpłynęły na zmianę treści protokołu.**

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach nie zgadza się z wnioskami wskazanymi w protokole:

- **W pkt. 4 – Powiatowe Centrum nie podejmowało działań w kierunku pozyskania środków finansowych pochodzących z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, w ramach Programu Ośłonowego „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.**

Dyrektor Powiatowego Centrum informuje, że jednostka ubiegała się o uzyskanie dofinansowania w ramach konkursu organizowanego przez MRIPS, do 2021 r.

Zastrzeżenie nie znajduje uzasadnienia.

Zgodnie z Programem - kontrolą objęty był okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia przeprowadzenia czynności w jednostce, tj. 9 listopada 2023 r. Powiatowe Centrum uczestniczyło w konkursie ofert do 2021 r. – czyli w okresie nieobjętym kontrolą. W celu doprecyzowania protokołu – Zespół Kontrolujący uzupełnił zapis na str. 1 w brzmieniu: „Kontrolą objęty był okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli”.

- **W pkt. 5 – Mieszkańcy powiatu nie mają zapewnionej możliwości skorzystania z pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.**

Dyrektor Powiatowego Centrum informuje, że jednostka zapewnia mieszkańcom Powiatu możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia realizowanego przez Punkt Interwencji Kryzysowej. Miejsca noclegowe zapewnia Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem finansowany z Funduszu Sprawiedliwości.

Zastrzeżenie nie znajduje uzasadnienia.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej* do zadań powiatu należy zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Na terenie Powiatu Żarskiego nie funkcjonuje ośrodek interwencji kryzysowej.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie nie wykazała współpracy w tym zakresie z OIK działającym na terenie innego powiatu.

- **W pkt. 7 - Powiat Żarski nie wydawał decyzji kierujących do Domu Samotnej Matki. W pkt 8 - w dokumentach dot. zlecenia zadania publicznego dot. Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – brak jest spójności.**

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach stwierdziła, że brak jest podstaw prawnych do wydawania decyzji kierujących do Domu Samotnej Matki, gdyż Powiat Żarski nie zleca organizacji pozarządowej prowadzenia Domu.

Zastrzeżenie nie znajduje uzasadnienia.

W protokole na str. 4-5 została opisana kwestia zapewnienia – Mieszkańcom Powiatu – możliwości skorzystania ze wsparcia w Domu Samotnej Matki w Żarach.

Powiat Żarski – corocznie – ogłasza otwarty konkurs ofert na realizację zadania dot. ośrodka wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży zamieszkujących na terenie powiatu żarskiego.

W 2022 r. było to zadanie pn. „**Prowadzenie** ośrodka wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży zamieszkujących na terenie powiatu żarskiego”.

W 2023 r. nazwę zadania zmieniono na „**Wspieranie** ośrodka wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży zamieszkujących na terenie powiatu żarskiego”.

W okresie objętym kontrolą realizatorem zadania było Koło Żarskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Żarach.

Powiat Żarski – w latach 2022-2023 zawarł z Kołem Żarskim umowę na realizację zadania publicznego pod tytułem „wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: Prowadzenie ośrodka wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży zamieszkujących na terenie powiatu żarskiego”.

W 2023 r. wystąpiła niespójność pomiędzy zadaniem wskazanym w ogłoszeniu konkursowym, a zapisanym w umowie. Zawarte umowy wskazują, że Powiat Żarski zlecił Kołu Żarskiemu prowadzenie Domu Samotnej Matki. Wiąże się z tym konieczność wydawania decyzji kierujących do jednostki – w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży*.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* - organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, przyjmując zlecenie realizacji zadania publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2, zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego, sporządzonej z uwzględnieniem art. 151 ust. 2 i art. 221 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisów niniejszej ustawy, a organ administracji publicznej zobowiązuje się do przekazania dotacji na realizację zadania.

- **W pkt. 9 – Powiatowe Centrum prowadzi specjalistyczne poradnictwo – dla mieszkańców powiatu – w zakresie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i socjalnego. Na stronie internetowej Powiatowego Centrum nie ma informacji o możliwości skorzystania z poradnictwa w siedzibie Centrum.**

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach stwierdza, że na stronie internetowej <http://pcprzary.pl>, w zakładce przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, znajduje się informacja o świadczonym poradnictwie w siedzibie Centrum.

Zastrzeżenie nie znajduje uzasadnienia.

We wskazanej zakładce znajduje się wpis cyt. „Skorzystaj z poradnictwa specjalistycznego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach”.

Zgodnie z zadaniem 2.2.1 Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023* do zadań m.in. jednostek samorządu terytorialnego – szczebel powiatowy - należy upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.

Informacja o udzielanym poradnictwie specjalistycznym powinna być dostępna dla osób poszukujących pomocy nie tylko w siedzibie Centrum, ale także na stronie internetowej. Powinna ona zawierać wskazanie: zakresu udzielanego wsparcia, sposobu rejestracji oraz miejsca i czasu, w którym pomoc jest świadczona.

Stąd wystosowana została sugestia Zespołu Kontrolującego dot. umieszczenia informacji na stronie internetowej jednostki.

- **W pkt. 11 Nie wszyscy pracownicy zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej uczestniczyli – w badanym okresie – w szkoleniach z tego zakresu.**

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach przedłożyła szczegółową informację odnośnie tematyki szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy merytoryczni.

Zastrzeżenie znajduje uzasadnienie.

Z przedstawionej informacji wynika, że pracownicy zaangażowani w realizację zadania związanego z przeciwdziałaniem przemocy domowej uczestniczyli w szkoleniach merytorycznych. Dokonano stosownej zmiany zapisów w protokole.

- **W punktach 12 i 14 – Powiat zrealizował programy: korekcyjno-edukacyjny/psychologiczno-terapeutyczny dla sprawców przemocy domowej na terenie powiatu – część dotacji przekazanej w 2022 r. i w 2023 r. została pobrana w nadmiernej wysokości.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach nie jest w posiadaniu żadnych aktów prawnych, z których wynika, iż na uczestnika programu przeznaczona jest określona kwota.

Zastrzeżenie nie znajduje uzasadnienia.

Dotacja z budżetu państwa przekazywana jest na uczestnika programu.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej* – w celu tworzenia warunków skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej – Rada Ministrów uchwałą nr 183 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanowiła Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022*.

W załączniku Nr 1 do Krajowego Programu (poz. 5 i 6 w tabeli) określono, że nakłady budżetu państwa na rok 2022 przeznaczone na realizację programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie wyniosą 3 624 300

zł (liczone jako 4.027 sprawców x 900 zł). W przypadku programów psychologiczno-terapeutycznych wydatki planowane były na kwotę 1 224 000 zł (liczone jako 1.360 sprawców x 900 zł). Zatem na każdego uczestnika programów – sprawcę przemocy domowej - przewidziano dotacje w wysokości 900 zł.

Analogiczne zapisy znajdują się w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023*.

Zgodnie z ustaleniami zawartymi w protokole w ramach dotacji – w latach 2022-2023 – przekazano środki na 21 uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego. Faktycznie w programie uczestniczyło 17 osób, które podpisały kontrakt. Zatem dotacja przekazana w 2022 r. i 2023 r. na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego została pobrana w nadmiernej wysokości.

W przypadku programów psychologiczno-terapeutycznych, w ramach dotacji – w latach 2022-2023 – przekazano środki na 9 uczestników. Faktycznie w programie uczestniczyło 5 osób, które podpisały kontrakt. Zatem dotacja przekazana w 2022 r. i 2023 r. na realizację programu psychologiczno-terapeutycznego została pobrana w nadmiernej wysokości.

- **W pkt. 13 – Dokumentacja dot. programu korekcyjno-edukacyjnego w zakresie zajęć indywidualnych wymaga uszczegółowienia.**

Dyrektor Powiatowego Centrum stwierdza, że liczba godzin zajęć umieszczona jest na każdym zaświadczeniu wydawanym uczestnikowi programu.

Zastrzeżenie nie znajduje uzasadnienia.

Zespół Kontrolujący w protokole na str. 8 stwierdza, że „listy obecności potwierdzają przeprowadzenie zajęć grupowych (42 godziny), natomiast **na listach zajęć indywidualnych brak jest zewidencjonowanej liczby godzin**”.

Wskazanie ilości godzin w zaświadczeniu nie stanowi potwierdzenia ich wykonania. Właściwą dokumentacją w tym zakresie będzie wykaz godzin indywidualnych konsultacji, ze wskazaniem komu, gdzie, w jakich godzinach i kto takiej konsultacji udzielił – poświadczony podpisem realizatora i uczestnika programu.

Zgodnie z art.6 ust. 4 pkt 2-3 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej należy opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych/psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa.

Przy planowaniu kosztów związanych z realizacją każdego zadania publicznego należy wziąć pod uwagę, iż wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:

a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,

b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Bez sporządzenia dokładnej dokumentacji realizacji programu nie jest możliwa jego ocena, a co się z tym wiąże – stwierdzenie czy zostały zastosowane ww. zasady w odniesieniu do wykonanego zadania publicznego.

W świetle powyższych ustaleń zmieniono treść protokołu:

1. **dodaje się** na str. 1 protokołu, wers 5 (od dołu), w brzmieniu: „Kontrolą objęty był okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli”.

2. Ustalenia na stronie 7:

– **skreśla się** wiersz 5-7 (od góry):

„Nie wszyscy pracownicy zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej uczestniczyli – w badanym okresie – w szkoleniach z tego zakresu”.

Treść ustaleń w wierszu 5-7 (od góry) **otrzymuje** brzmienie:

„Pracownicy zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej uczestniczyli – w badanym okresie – w szkoleniach z tego zakresu”.

– **skreśla się** wiersz 15-18 (od góry):

„Nie wszyscy pracownicy zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej uczestniczyli – w badanym okresie – w szkoleniach z tego zakresu. Dwóch pracowników brało udział w szkoleniach m.in.: „Praca z osobami doznającymi przemocy”, „Przemoc seksualna wobec dorosłych i dzieci”.

Treść ustaleń w wierszu 15-18 (od góry) **otrzymuje** brzmienie:

„Pracownicy zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej uczestniczyli – w badanym okresie – w szkoleniach z tego zakresu. Były to m.in. szkolenia: „Praca z osobami doznającymi przemocy”, „Przemoc seksualna wobec dorosłych i dzieci”.

3. Ustalenia na stronie 11:

– **skreśla się** wiersz 17-18 (od góry):

„Nie wszyscy pracownicy zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej uczestniczyli – w badanym okresie – w szkoleniach z tego zakresu”.

Treść ustaleń w wierszu 17-18 (od góry) **otrzymuje** brzmienie:

„Pracownicy zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej uczestniczyli – w badanym okresie – w szkoleniach z tego zakresu”.

– **skreśla się** wiersz 20-21 (od dołu):

„Wnioski zawarte w punktach 2, 5, 12, 14 stanowią istotne uchybienia, w punktach 7, 11 i 13 stanowią uchybienie. Wniosek w punkcie 9 jest sugestią Zespołu Inspektorów.”

Treść ustaleń w wierszu 20-21 (od dołu) **otrzymuje** brzmienie:

„Wnioski zawarte w punktach 2, 5, 12, 14 stanowią istotne uchybienia, w punktach 7 i 13 stanowią uchybienie. Wniosek w punkcie 9 jest sugestią Zespołu Inspektorów”.

– **skreśla się** wiersz 17-18 (od dołu):

„Za stwierdzone uchybienia w punkcie: 2, 5, 11, 12, 13 i 14 odpowiedzialny jest Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach”.

Treść ustaleń w wierszu 17-18 (od dołu) **otrzymuje** brzmienie:

„Za stwierdzone uchybienia w punkcie: 2, 5, 12, 13 i 14 odpowiedzialny jest Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach”.

Pozostała treść protokołu kontroli kompleksowej pozostaje bez zmian.

Podstawy prawne:

* ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.),

*art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.),

* ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571),

* rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 126, poz. 718),

* rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2022 r., poz. 150),

* uchwała nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (M.P. z 2021 r., poz. 1204).

* uchwała nr 248 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 (M.P. z 2022 r., poz. 1259 ze zm.).

Zespół inspektorów:

Zatwierdzam

.....

Hanna Piekarska
Inspektor Wojewódzki

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

.....

Sylwia Krasieńska
Inspektor Wojewódzki

Gorzów Wielkopolski, 14 lutego 2024 r.